

‘Schuld’ werkt ook preventief

Schuld heeft in het Nederlands twee betekenissen. De boekhoudkundige, je hebt een schuld aan een schuldeiser en een morele, je schuldig voelen. Met regelmaat hoor ik betogen aan dat die twee betekenissen, net zoals in het Engels, moeten worden losgetrokken. Is het woord ‘schuld’ onnodig belastend, moeten we onze taal aanpassen en hier een stap in maken? De zwarte piet uit de schuldendialoog halen?

Nederlands

Onze taal is direct, dat sluit aan bij onze volksaard. Maar soms is dat ook contraproductief. Bij het woord schuld zit ook een vraag van verwijtbaarheid. Heb jij schuld aan je schuld? Als dat zo is zijn wij Nederlanders niet te beroerd om met een vingertje te gaan wijzen. Begrijpelijk dat mensen met schulden niet te koop lopen met hun schulden.

Engels

Aan de andere kant van de Noordzee gaan ze anders met schulden om. Ze hebben om te beginnen twee woorden voor schuld: “debt” en “guilt”. Dat lijkt te impliceren dat in Groot-Brittannië minder verwijtend over de oorzaak van schulden wordt gedaan. Helaas is niets minder waar. De Britse maatschappij is harder voor mensen met schulden dan de Nederlandse.

Positief

Is er ook een positief effect van de dubbele uitleg van het Nederlandse schuld. Jazeker! Je wilt je niet schuldig voelen over schulden. Dat heeft voor veel mensen een preventief, waarschuwend, effect. Ze kijken wel uit om schulden te maken. Daarmee worden veel schuldsituaties voorkomen.

Negatief

Schuld is in de dagelijkse praktijk van de schulden- en incassoketen ook een belemmering: mensen komen er te laat voor uit. Soms lopen de schulden dan op waardoor de schuldproblematiek is verergerd. Niet zelden maak ik dit in de dagelijkse praktijk mee.

Aanpassen

Moeten we andere woorden gaan gebruiken? Zou dat werken? Zo’n dertig jaar terug speelde de discussie dat het woord “schoonmaakster” neerbuigend was. Het moest interieurverzorgster worden. In de dagelijkse praktijk wordt dat laatste woord weinig gebruikt, geen succes dus.

En toch leert de Zwarte Piet-discussie ons dat we kritisch moeten zijn in wat we zeggen en bedoelen. De verwijtbare uitleg levert in de praktijk veel problemen op. Laten we daar alert op zijn en blij zijn dat er ook een positief effect is!

Paul Otter is gerechtsdeurwaarder en bestuurslid van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG). De KBvG zorgt voor een goede beroepsuitoefening door de gerechtsdeurwaarders bij de uitvoering van hun taken, met oog voor beide partijen. Paul blogt regelmatig over actuele zaken.